

Noile prevederi fiscale trebuie dublate de eforturi pentru creșterea colectării

Modificările fiscale anunțate zilele acestea de autorități vor avea un impact moderat asupra mediului de afaceri, însă, dincolo de complexitatea și de efectul lor direct asupra contribuabililor vizați, este de apreciat faptul ca multe dintre acestea, programate sa se aplice de la 1 ianuarie 2023, sunt supuse dezbaterii și aprobarii cu șase luni înainte de intrarea în vigoare, așa cum prevede Codul Fiscal de multa vreme. Până acum, puține au fost situațiile în care aceasta regula a fost respectata. Pe de alta parte, în paralel cu măsurile anunțate, trebuie continuate demersurile pentru creșterea colectării la bugetul de stat, astfel încât pe termen mediu sa poata fi evitate discuțiile legate de necesitatea majorării taxelor.

Proiectul de ordonanță de urgență publicat de Ministerul Finanțelor cuprinde prevederi din multiple arii de practica fiscala, printre care impozitarea directa, impozitarea indirecta sau taxe locale.

Majorarea impozitului pe dividende ar trebui corelata cu reducerea taxelor pe munca

În sfera impozitelor directe, una dintre cele mai importante masuri este cea referitoare la regimul de impozitare aplicabil microîntreprinderilor. În acest caz, proiectul prevede diminuarea plafonului de încadrare în categoria microîntreprinderilor de la o cifra de afaceri de un milion de euro, la 500.000 de euro, obligativitatea de a avea cel puțin un angajat (astfel ca rămâne valabila doar varianta impozitarii cu 1% din cifra de afaceri) și limitarea la 20% a veniturilor obținute din consultanță și management. În plus, având în vedere ca autoritățile au constatat ca mulți investitori își fragmentau activitățile desfașurate pentru a beneficia de regimul fiscal mai favorabil, în proiect se propune ca un acționar/asociat sa nu poata deține mai mult de trei societăți eligibile sa aplice sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor. Limitarea sferei de aplicare a acestui regim fiscal este asumata de România și prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și este necesara inclusiv în perspectiva introducerii impozitului minim pe profit la nivel global în statele europene și, implicit, în România. În țara noastra, impozitul pe profit este de 16%, însă, în prezent, majoritatea companiilor intra în categoria microîntreprinderilor și sunt impozitate ca atare. Astfel, în momentul în care se va introduce impozitul minim pe profit la nivel global de 15%, conform acordului internațional încheiat la nivelul Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economica (OCDE), țara noastra ar avea de pierdut, daca nu ia masuri pentru a include mai multe companii în sfera impozitului pe profit.

O alta propunere importanta din sfera impozitelor directe este cea referitoare la majorarea impozitului pe dividende de la 5% la 8%, care urmarește, printre altele, sa descurajeze utilizarea veniturile din dividende de catre anumite societăți pentru remunerarea angajaților. Însa, pentru a avea efectul scontat, o astfel de masura ar trebui însoțita de

diminuarea taxelor pe munca, care sunt necompetitive în țara noastră.

În plus, proiectul mai prevede eliminarea impozitului specific, aplicabil în domeniul HoReCa, începând cu data de 1 august 2022, iar entitățile supuse anterior acestui impozit vor fi taxate cu 1% pe cifra de afaceri (similar microîntreprinderilor).

Facilitățile din construcții și agricultura, restrânse

În zona impozitului pe venit, una dintre cele mai importante măsuri vizează facilitățile din construcții, valabile din 2019, și pe cele din agricultura și industria alimentară, introduse recent, și prevede, printre altele, reducerea plafonului până la care se acordă facilitățile fiscale, de la 30.000 de lei lunar la 10.000 de lei lunar. Așadar, pentru partea din venitul brut lunar ce depășește 10.000 de lei, nu se mai aplică facilitățile fiscale. Eliminarea graduală a stimulentele fiscale acordate în anumite domenii este, de asemenea, prevăzută în PNRR, însă, cel puțin în cazul facilităților din domeniul agricol, atât introducerea lor, după aprobarea PNRR, cât și modificarea regulilor de aplicare într-un timp atât de scurt reprezintă o dovadă de inconsecvență.

De asemenea, proiectul mai conține și alte măsuri din sfera impozitelor directe, cum ar fi taxarea veniturilor din jocurile de noroc cu cote cuprinse între 10% și 40% sau o serie de deduceri la aplicarea impozitului pe venit.

Plafonul pentru cota redusă de TVA la locuințe, redus după ce a fost majorat

În zona de impozite indirecte, cele mai multe măsuri vizează cotele reduse de TVA și accizele. Astfel, autoritățile propun, printre altele, majorarea TVA în domeniul HoReCa de la 5% la 9% și eliminarea cotei reduse de TVA de 9% pentru bauturile nealcoolice care conțin adaos de zahăr sau alți îndulcitori sau aromatizate (într-o cota standard de 19%). O altă măsură în domeniu este cea referitoare la aplicarea cotei reduse de TVA de 5% la achiziția de locuințe - la începutul acestui an a fost majorată valoarea maximă pentru care se poate aplica această cota, de la 450.000 de lei la 700.000 de lei, iar acum autoritățile propun reducerea plafonului la 600.000 de lei.

În cazul taxelor locale, printre altele, proiectul propune eliminarea sintagmei „clădire cu destinație mixtă”, pentru simplificarea modului de calcul al impozitului pe clădiri. Totodată, valoarea impozabilă a clădirilor rezidențiale se va calcula pe baza valorilor cuprinse în studiile de piață realizate de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, publicate anual pe pagina de internet a organizației. Nu în ultimul rând, vor fi majorate limitele minime ale cotelor de impozitare atât pentru clădirile rezidențiale, cât și pentru cele nerezidențiale.

Acestea sunt, în linii mari, măsurile propuse de autorități, al căror impact bugetar este estimat la 2,2 miliarde de lei venituri suplimentare la buget în 2022 și la 13,4 miliarde de lei în 2023. Situația fiscală bugetară actuală indică, în mod evident, necesitatea majorării veniturilor la bugetul de stat, însă, având în vedere provocările cu care se confruntă contribuabilii activi în România în această perioadă, este recomandat ca atenția autorităților să se concentreze, pe viitor, în principal pe măsuri de creștere a colectării veniturilor la bugetul de stat, prin reducerea evaziunii fiscale, astfel încât să ofere contribuabililor corecți un mediu predictibil și concurențial. Anul acesta au fost făcuți, deja, pași importanți în acest scop, în direcția digitalizării administrației fiscale, prin introducerea SAF-T (sistemul electronic de raportare fiscală), RO e-Factura sau RO e-Transport, iar demersurile de acest gen trebuie să continue.